

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Nationella prov gymnasieskolan: resultat

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Skolväsende och barnomsorg

Produktkod

UF0128

Referenstid

Vårtermin 2013 - Hösttermin 2018

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Skolverket
Kontaktinformation	Christina Sandström
E-post	Förnamn.efternamn@skolverket.se
Telefon	08 527 332 00

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	5
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	6
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	7
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information.....	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	7

1 Statistikens sammanhang

Uppgifterna som samlas in i denna undersökning utgör en del av Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå. Resultaten från de nationella proven är ett av flera kvalitetsmått på utbildningen, både lokalt och nationellt. Uppgifter om kursprovsresultat har samlats in sedan 1998 i form av en urvalsundersökning där mellan 100-150 gymnasieskolor ingick i urvalet. Dessa insamlingar gjordes endast på vårterminen. Personnummer samlades in för första gången i urvalsinsamlingen vårterminen 2009, dessförinnan samlades ett löpnummer in för respektive individ. Sedan höstterminen 2011 är undersökningen en totalundersökning där resultat samlas in två gånger om året för samtliga prov som skrivs på höst- och vårterminen från alla gymnasieskolor.

Insamling och framställning av de nationella proven i gymnasieskolan har sedan starten varit utformat på ett likartat sätt. Små förändringar i insamlingsvariabler och härledda variabler från befintliga register kan ha lagts till, tagits bort och ändrats under åren. Det huvudsakliga innehållet med hänsyn till variabler om kursprov, delprov och kurser har dock genomgått små förändringar under åren.

Statistiken passar bra att sammanvända med annan statistik om skolväsendet, exempelvis registren Grundskolan: slutbetyg, Gymnasieskolan; slutbetyg m.m.

Det här dokumentet avser undersökningsomgångarna vårtermin/hösttermin 2013 till och med vårtermin/hösttermin 2018. Dokumentationen kompletteras med kvalitetsdeklarationen, som finns tillgänglig på [produkt sidan](#) på SCB:s hemsida.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De centrala målstorheterna avser det totala antalet elever som genomfört nationella prov i gymnasieskolan. Även betygsfördelningen på respektive nationellt prov redovisas, samt genomsnittligt betygspoäng.

2.2 Ramförfarande

Uppgifter om vilka aktiva skolor med skolformen gymnasium som finns i Sverige hämtas från SCB:s skolenhetsregister. Det utgör därför urvalsramen för undersökningen. Samtliga av dessa skolor mottar missiv från SCB där de ombeds skicka in uppgifter över resultat från de nationella proven. Det är upp till skolorna själva att avgöra när under utbildningen olika kurser ska läsas, samt när prov ska skrivas. Det är därför svårt att föra en mer specifik urvalsram över vilka skolor som ska skicka in uppgifter.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Ej aktuellt då det är en totalundersökning.

2.3.1 Urvalsförfarande

Ej aktuellt då det är en totalundersökning.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Ej aktuellt då det är en totalundersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Insamlingen av kursprovsresultat genomförs genom att SCB skickar ut ett informationsbrev (s.k. missiv) med inloggningsuppgifter till berörda uppgiftslämnare i början av november, respektive maj. Med hjälp av dessa skickar sedan uppgiftslämnarna in efterfrågade uppgifter via SCB:s webbplats i form av en ifylld Excel-mall eller en textfil. Påminnelser skickas ut till de som inte lämnar in uppgifter i tid och återkontakter görs med uppgiftslämnare i de fall där kompletteringar behöver göras.

2.4.2 Mätning

Uppgiftsinsamlingen genomförs främst med hjälp av Excel-blanketter som tillgängliggörs via SCB:s insamlingssida och som fylls i av uppgiftslämnare. De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen i att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner

och definitioner. Registreringsfel i form av ogiltiga värden eller partiellt bortfall förhindras till stor del genom tvingande kontroller i samband med insamlingen av uppgifter.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

De uppgiftslämnare som inte rapporterar in något svar över huvud taget i en insamling benämns som objektsbortfall. För undersökningen om nationella prov i gymnasieskolan så föreligger uppgiftsskyldighet, vilket leder till att objektsbortfallet hålls på en låg nivå.

Arbetet med skriftliga påminnelser och telefonpåminnelser används för att objektsbortfallet ska hållas så lågt som möjligt. Detta anses vara en viktig del i att hålla objektsbortfallet nere.

Partiellt bortfall förekommer när uppgifterna som skickas in saknar värden för vissa variabler. Det partiella bortfallet anses vara lågt, då filerna från uppgiftslämnarnas system antas vara korrekta och fullständiga. I viss mån kan partiellt bortfall förhindras genom granskningskontroller och återkontakter under insamlingens gång.

2.5 Bearbetningar

De insamlade uppgifterna kompletteras med registeruppgifter så som individernas föräldrars utbildningsbakgrund, födelseland och uppgifter om betyg från årskurs 9. Se kvalitetsdeklarationen för mer information om vilka register som används vid bearbetningen. Se dokumentation om [metadata](#) för fullständig variabelista.

2.6 Granskning

Granskning av inkommande uppgifter görs kontinuerligt under insamlingen. Granskningen sker både i form av automatiska kontroller vid inläsningen av den inskickade filen, samt i form av manuella kontroller. Materialet granskas både på mikronivå, som exempelvis att personnummer är korrekta, samt på makronivå för att kontrollera att antal prov som skickats in ungefär är lika många som vid föregående års insamling.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Vid inläsning av fil till SCB finns både så kallade hårda och mjuka granskningskontroller. Ett exempel på en hård kontroll är att man kontrollerar så att personnumren innehåller giltiga siffror och att en

elevs behörighet endast antar värde 0 eller 1. Att samtliga studievägs-koder som inkommer bland proven är giltiga för det specifika läsåret är också ett exempel på en hård kontroll. En mjuk kontroll kan vara att man kontrollerar att elevernas ålder stämmer. Om en elev har en orimlig ålder så görs återkontakter med uppgiftslämnaren för att kontrollera att uppgifterna verkligen stämmer

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Efter att filen gått genom de automatiska kontrollerna så görs granskning på mikronivå med hjälp av , D.V.S att man gör kontroller av enstaka värden och svar. Man kontrollerar bland annat att alla elever finns med i RTB och att alla skolenhets-koder finns med i Skolenhetsregistret. Vid mikrogranskning sambearbetar man också uppgifterna med andra register.

2.6.3 Granskning av makrodata

Granskning på makronivå är sådan granskning som jämför ackumulerade uppgifter från materialet. Här görs exempelvis kontroller av frekvenser av olika variabler jämfört med tidigare år så att inga stora avvikelser föreligger. Det är rimligt att förvänta sig att antalet genomförda prov inte skiljer i särskilt stor grad mot föregående år. Men i och med att skolorna själva avgör när de genomför de nationella proven, så går det inte att helt säkerställa om en avvikelse är onormal eller inte.

2.6.4 Granskning av redovisning

Före leverans genomförs en granskning av de mikrodatafiler som levereras till Skolverket så att rätt värden och variabler ingår, samt att värdena har rätt format och namn.

2.7 Skattningsförfarande

Insamlingen av de nationella proven i gymnasieskolan har sett liknande ut sedan undersökningen blev en totalundersökning 2011. Det gör att jämförelsen över tid endast lämpar sig från och med vårterminen 2011. Det går inte att jämföra resultaten före detta, då endast ett urval av skolor ingick i undersökningen.

2.7.1 Principer och antaganden

Undersökningen är en totalundersökning, vilket innebär att inga antaganden behöver göras. Bedömningen är att insamlat material håller hög kvalitet och inkluderar i princip samtliga individer i målpopulationen.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Statistiken redovisas som antal och andelar.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Ej aktuellt då det är en totalundersökning.

2.7.4 Röjandekontroll

Ej aktuellt.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Det är vanligast att skolorna väljer att anordna de nationella proven på vårterminen. Därför skiljer sig antalet genomförda prov mycket mellan höst- och vårtermin.

Det genomsnittliga antalet prov som har rapporterats in under höstterminen är ca 42 000 motsvarande ca 420 000 på vårterminen. Observera att en elev kan skriva prov i flera olika kurser.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Ej aktuellt.